



עפ"ת (חיפה) 3315-09-25 - אלון בן אפרים נ' מדינת ישראל

עפ"ת (חיפה) 3315-09-25 - אלון בן אפרים נ' מדינת ישראל מחוזי חיפה

עפ"ת (חיפה) 3315-09-25

אלון בן אפרים

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

[10.09.2025]

כבוד השופט שלמה בנג'ו

החלטה

בפני בקשה לצירוף ראיות בשלב הערעור.

המבקש עמד לדיון בבית המשפט לתעבורה קמא בעוון נהיגה במהירות של 134 קמ"ש מקום בו מותרת מהירות מקסימלית של 90 קמ"ש. הוא זומן למשפט ליום 25.6.25 אך בשל מצב החירום נדחה המשפט ליום 14.7.25, כב' ביהמ"ש קמא ציין כי קיים אישור מסירה וכי בכל מקרה מחובת המבקש היה לברר למתי נדחה הדיון, ומשלא התייצב לדיון, נשפט בהעדרו והוטלו עליו עונשים.

המבקש פנה לבית המשפט קמא בבקשה בכתב בה ביקש לבטל את גזר הדין בלבד, שניתן בהעדרו. בבקשה טען בין היתר סניגורו המלומד של המבקש, כי בשל אזעקה שנשמעה, חש המבקש לשלומו והאיץ את רכבו על מנת להגיע למקום מבטחים.

בית המשפט קמא דחה את הבקשה בהחלטה מנומקת, תוך שהתייחס גם לטענת המבקש וציין כי טענה זו נטענה בעלמא ללא גיבוי ראיתי, ומעבר לכך העונש מידתי ומאוזן בהינתן עברו התעבורתי של המבקש וטיב העבירה. במסגרת הערעור על החלטת בית המשפט קמא, עותר המבקש להתיר לו לצרף מסרונים שהוחלפו עם פיקוד העורף, על פי הם עולה לטענתו, כי בעת ביצוע העבירה (הנהיגה במהירות מופרזת) הייתה התרעה, ומכאן סכנה לחייו, ובכך לטענתו, מקימות נסיבות אלה הגנה וסייג לאחריות פלילית על בסיס הגנת הצורך לשמור על חייו. המדינה מתנגדת לבקשה.

לאחר עיון חוששני שאין בידי להיעתר לבקשה ואנמק.



סעיף 211 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, קובע כי ערכאת הערעור רשאית לגבות ראיות חדשות. הפסיקה קבעה כי ישנם שלושה שיקולים עיקריים שרק בהתקיימותם יתיר בית המשפט להגיש ראיות חדשות בשלב הערעור: (א) האם הייתה אפשרות להגיש את הראיות בערכאה הדיונית; (ב) עיקרון סופיות הדין; (ג) הסיכוי שהגשת הראיות החדשות תוביל לשינוי בתוצאת פסק הדין, [לפי הפסיקה נראה כי זהו העיקר, ע"פ 8957/21 קרא נ' מדינת ישראל, פסקה 52 [פורסם בנבו] (21.05.2023)].

בנדוננו, אף אחד מהתנאים הללו לא מתקיים ובעיקר השיקול ההכרחי בדבר פוטנציאל שינוי-תוצאה כפי שאפרט בקצרה.

אפשרות הגשה בערכאה הדיונית - העבירה נעברה ביום מאז ועד למשפטו יכול היה המבקש להשיג את הראיה ולהגישה לבית המשפט קמא, אך לא עשה כן, ולכן אין שום סיבה שערכאת הערעור תשמש כר למקצה שיפורים. סופיות הדין - המבקש זומן למשפטו, המשפט נדחה, ולפי קביעת ערכאה הדיונית זומן לדיון הנדחה אך לא דרש את ההזמנה מבית הדואר, ואף לא טרח לברר את מועד המשפט. הלכה נושנה שהכחה שורשים היא, כי משניתן לבעל דין יומו בבית המשפט לתעבורה, והוא לא ניצל זאת, אין לו אלא להלין על עצמו, אין מקום להטיל על שכם הציבור מחדלי בעלי דין ולסובב את הגלגל אחורה ולהניע שוב את כל המערכת על חשבון הציבור [ראו דברי כב' הנשיא שמגר ברע"פ 418/85 רוקינשטיין נ' מדינת ישראל (1986)].

פוטנציאל שינוי התוצאה - הסניגור המלומד טען בבית המשפט קמא לקיומן של הגנת כורח לפי סעיף 34יא והגנת הצורך לפי סעיף 34יב לחוק העונשין. לטענתו, עקב אזעקה שנשמעה בעת שנסע ברכב האיץ את רכבו (134 קמ"ש במקום 90 קמ"ש) כדי להגיע למקום מבטחים. לכן לעמדתו קם סייג מכח הדין לאחריותו. כאמור, ניתן למבקש יומו בבית המשפט והוא יכול היה לטעון כל טענה שבאמתחתו, אך הוא לא התייצב לדיון. אך גם לגופה של הטענה חוששני שאין בה בנסיבות דנן כדי להועיל למבקש ואנמק בקצרה.

פיקוד העורף הוא הגוף המופקד על פי חוק [חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א 1951] על התגוננות האוכלוסייה בתוככי הארץ במצב מלחמה. הוא הגוף החוקי המוסמך להכריז על מצב מיוחד בעורף ולקבוע את הוראות ההתגוננות לאוכלוסייה (ראו למשל, סעיפים 2(ט) ו-9 לחוק). לפיכך, נורמות ההתנהגות של אזרח במרחב באופן סביר ונכון - יהא זה באזור מגורים או בכבישי הארץ - נקבעות על פי הוראותיו של פיקוד העורף. המסרונים של פיקוד העורף שהמבקש מצרף למלמדים על אזעקה בשעה 22:55 - 22:57 באזור כאבול [איזור ביצוע העבירה] עקב חדירת כלי טיס לא מזהה למרחב. לפי הוראות פיקוד העורף, כאשר נשמעת אזעקה בנסיבות כאלה בשעת נהיגה ברכב ולא ניתן להגיע למקום מבטחים, ההנחיה הכתובה באתר היא: "צאו מהרכב מעבר לשולי הדרך או לגדר הפרדה שכבו על הקרקע והגנו על הראש עם הידיים". אין הוראה להאיץ את הרכב על מנת להגיע למקום מבטחים.

הוראת סעיף 34י קובעת כי "הוראות סעיפים 34יא, 34יב [הגנת צורך] ו-34יא [הגנת כורח] לא יחולו כאשר המעשה לא היה סביר בנסיבות העניין לשם מניעת הפגיעה". לכן, גם אם נניח שמתמלאים יסודות סייגי הגנות "הכורח" ו"הצורך" [ואין זה ברור, שכן מי יודע מתי בדיוק נקלט רכב המבקש במכשיר מדידת המהירות ביחס למועד האזעקה להבדיל ממועד רישום הדוח], הרי שנוכח הנחיות פיקוד העורף, אי עזירת הרכב בשול הדרך, והאצתו למהירות 134 קמ"ש [בכך מודה המבקש], "לא היה סביר בנסיבות העניין לשם מניעת הפגיעה" במובן סעיף 34י לחוק העונשין. במילים אחרות המבקש לא היה אנוס לבצע את העבירה כדי להימנע מהסכנה, להיפך, לפי ההנחיות היה עליו לעצור את רכבו ולתפוס מחסה, המשך הנסיעה הוא זה שמסכן חיים.

משזו המסקנה, אין בראיות שהמבקש רוצה להגיש בערעור כדי להביא לשינוי התוצאה, ומשלא מתקיימים התנאים שנקבעו בפסיקה לצירוף ראיות אני דוחה את הבקשה. ניתנה היום, י"ז אלול תשפ"ה, 10 ספטמבר 2025, בהעדר הצדדים.